

Informace o obsahu zahraničních vojen. odborných časopisů

Obsah polského odborného časopisu „Myśl wojskowa“ číslo 6/1953

V šestém čísle *Myśli wojskowej* je věnován úvodní obsaňlý článek průběhu a zhodnocení tří let války v Koreji. V úvodu se vysvětlují přípravy amerických imperialistů v Jižní Koreji po roce 1945 k rozšíření lsyngmanovského režimu na celé území Koreje a k přeměně Koreje v útočnou základnu proti Čínské lidové republice a Sovětskému svazu. Potom je popisován průběh války podle těchto tří hlavních období:

1. období, od 25. června do 15. srpna 1950: Agrese lsyngmanovských vojsk proti Korejské demokratické republice, aktivní obrana korejské lidové armády a její protiofensiv.

2. období, od 15. srpna do 25. listopadu 1950: Ofensiva americko-anglických intervencí na sever k čínsko-korejským hranicím.

3. období, od 25. listopadu 1950: Protiúderý korejské lidové armády a čínských dobrovolníků, přechod do protiofensivy a vyhnání intervencí ze severní části Koreje. Bezúspěšné pokusy intervencí o ofensivu v roce 1951 a aktivní obrana korejské lidové armády a čínských dobrovolníků. Průběh jednání o příměří a bojových akcí v roce 1952 a na počátku roku 1953.

V závěru je stručné zhodnocení úspěchů aktivní obrany korejské lidové armády a čínských dobrovolníků a zhročení agresivních plánů intervencí. Článek byl psán ještě v době před podepsáním dohody o příměří.

Článek je doplněn pěti schematickými náčrtky.

Generál-major Z. Duszyński, Úvahy o vzniku, rozvoji a všeobecných zásadách operačního umění.

Autor nejprve vysvětluje otázky války, vojenské vědy a vojenského umění, strategie, operačního umění a taktiky a jejich vzájemný poměr a závislost.

Při výkladu vzniku a historického vývoje operačního umění seznamuje čtenáře s operačním uměním v první světové válce, v občanské válce v Rusku, v období mezi oběma světovými válkami, za druhé světové války a v období po ní.

Potom rozbírá význam těchto základních pojmů strategie a operačního umění:

ni: válčiště, strategický a operační směr, cíle významu strategického a operačního, kampaň (tažení), bitva, rozmach operace a operační manévry.

Podplukovník A. Speizer, Otázky organizace protitankového zabezpečení v obraně.

V první části článku vypočítává autor základní prvky systému protitankové obrany, vysvětluje význam, úkoly a zásady vybudování protitankových opěrných bodů, uzlů a rajonů a také otázku použití záloh: dělostřelecko-protitankové, tankové a pohyblivého oddílu zatarasovacího. Dále je věnována pozornost využití dělostřelectva, letectva, tanků, zápalných prostředků a protitankových zátarasů v systému protitankové obrany. Je vysvětlena otázka manévru protitankovými silami a prostředky.

V druhé části jsou vyloženy zásady vedení protitankové obrany: význam a úkoly průzkumu v boji s nepřátelskými tanky, průběh boje s tanky nepřítel v době jejich pohybu k přednímu okraji hlavního pásma obrany a v době jejich vklínění do hloubky obranného systému.

V závěru jsou shrnuty nejdůležitější zásady vyplývající z celé úvahy.

Major M. Debski, Některé otázky průlomu taktické hloubky obrany nepřítel.

Nejprve autor krátce charakterizuje taktickou hloubku nepřátelské obrany. Pak se zabývá otázkou tempa a manévru při průlomu taktické hloubky obrany nepřítel, vypočítává nejdůležitější úkoly vojsk, rozbírá otázku rozvinutí útoku v hloubce nepřátelské obrany, rozšíření průlomu, blokování a likvidaci opěrných bodů a uzlů odporu nepřítel, upevnění dobytého terénu, odrazení protiútoků a protiúderů a také organizaci a vedení onásledování v taktické hloubce obrany.

V další části se zabývá zvláštnostmi organizace útoku na předem vybudovanou obranu nepřítel. Tu rozbírá otázku organizace součinnosti a zmiňuje se o požadavcích, kterým má odpovídat bojová sestava vojsk při průlomu taktické hloubky nepřátelské obrany.

Nakonec uvádí závěry vyplývající z vyložených otázek.

Podplukovník A. Aponowicz: K otázce individuálního přístupu velitele k podřízeným.

Článek je věnován otázkám individuálního přístupu velitele k podřízeným při jejich výcviku a výchově.

V rubrice »Diskuse a polemika« jsou dva zajímavé články:

1. **Podplukovník W. Wydra,** O druzích, účelu, obsahu a organizaci válečných her.

V úvodní části je vysvětlena úloha a místo válečných her v systému taktické a operační přípravy. Pak se rozvíří učební cíle válečných her, otázky související s jejich organizací a provedením, klasifikací a charakteristické rysy jednotlivých druhů válečných her.

2. **Generál-major W. Sienicki,** O organizaci součinnosti.

Autor vyjadřuje svůj názor k otázce práce velitele a štábu při organizaci součinnosti vojsk v souvislosti s diskusí, která se rozvinula v časopise *Myśl wojskowa* v číslech 11/1952 a 4 a 5/53.

V rubrice Kritika a bibliografie je otištěna recenze obsahu minulého ročníku polského odborného časopisu »Wojskowy przeglad lotniczy« zpracovaná kandidátem technických věd inženýrem podplukovníkem J. Tierchowem.

Dále je v rubrice recenze knihy T. Nowaka »Z dějin válek Polska s fádem křížáků«, zpracovaná poručíkem mgr. J. Wimmerem.

Informace o obsahu polského vojenského odborného časopisu *Myśl wojskowa* číslo 7/1953

Major A. Leimwand: Stalin — osvoboditel Polska od hitlerovského jarma.

Autor článku poznamenává, že polský lid vděčí Sovětskému svazu a osobně soudruhu Stalinovi za své osvobození od hitlerovského jarma a za to, že mu byly vráceny staré polské země na západě.

Soudruh Stalin projevoval zvláštní pozornost polským vyšším jednotkám a útvarům tvořícím se na území Sovětského svazu a bojujícím bok po boku s vojsky Sovětské armády proti společnému nepříteli — hitlerovskému fašismu.

Také v těžkém poválečném období se soudruh Stalin neustále staral o to, aby byla Polsku poskytována široká a všestranná pomoc.

Plukovník B. Lusín: Některé otázky boje mechanisovaných vyšších jednotek (útvarů) svzušnými výsadky.

Článek seznamuje čtenáře s organizací základní výsadkové vyšší jednotky americké armády — výsadkovou divisi, a s organizací a řízením výsadkové operace podle amerických názorů. Autor připomíná četné slabé stránky výsadku, které poskytují vhodné podmínky k jeho likvidaci.

Pak autor rozbírá způsob a postup přípravy mechanisované vyšší jednotky (útvaru), určené k boji se vzdušnými výsadky nepříteli.

Zvlášť se zabývá těmito otázkami:

- práci velitele mechanisované vyšší jednotky (útvaru) při zpracování rozhodnutí,
- významem a úkoly takových druhů bojového zabezpečení, jako je prů-

zkum, regulace pohybů a protiletectká obrana;

- organizaci pochodu mechanisované vyšší jednotky (útvaru) do prostoru vysazení nepřátelského vzdušného výsadku.

V další části se autor zabývá činností mechanisované vyšší jednotky (útvaru) v době boje s vysazeným nepřátelským vzdušným výsadkem a jeho likvidace.

Kapitán P. Kryszko: Práce velitele a štábu dělostřelectva, související s organizací a plánováním protitankového zabezpečení vojsk v obraně.

V článku je zdůrazněna významná role vševojskového velitele a štábu při organizaci a plánování protitankového zabezpečení velitelem dělostřelectva a jeho štábem v období přípravy obrany. Dále autor probírá práci velitele a štábu dělostřelectva při zpracování informační zprávy, plánu dělostřelecké protitankové obrany a plánu manévru dělostřelecké protitankové zálohy, uvádí, co má obsahovat informační zpráva a ostatní vpřed uvedené dokumenty.

V poslední části je objasněna práce velitele a štábu dělostřelectva při velení dělostřeleckým protitankovým silám a prostředkům v období vedení obranného boje.

Generál-major W. Gowiadkin: Ze zkušeností posluchačů Vojenské technické akademie J. Dombrowského k obhajobě diplomních projektů.

V článku je popisován stav vysokéškolského vzdělání v Sovětském svazu a v kapitalistických zemích, poukazuje na

velké úspěchy socialistické země na tomto poli kulturní činnosti a zdůrazňuje nutnost plného využívání sovětských zkušeností na polských vysokých školách a zejména na Vojenské technické akademii. Potom autor seznamuje čtenáře s organizací a zabezpečením přípravy posluchačů Vojenské technické akademie k obhajobě diplomních projektů a k závěrečným zkouškám.

Podplukovník W. Dombrowski: Nová etapa vojenské archivní práce.

V článku se poukazuje na veliký význam archivní služby, zejména vojenské, na úspěšný rozvoj archivních prací v Sovětském svazu a na péči, kterou věnuje sovětská vláda a KSSS zabezpečení archivů a rozvíjení v nich dobrých pracovních podmínek. Autor připomíná velké úspěchy Sovětského svazu ve vydávání materiálů a pomůcek vztahujících se k archivním pracím. Potom článek seznamuje čtenáře se stavem a rozvojem vojenských archivních prací v dnešním lidově demokratickém Polsku, a jaké úkoly dnes plní pracovníci polské archivní služby.

Major R. Zablocki: Všeobecné zásady organizace a řízení útoku podle amerických názorů.

V úvodu autor vypočítává devět zásad vojenského umění, které jsou základem organizace a řízení bojové činnosti v americké armádě. Potom uvádí všeobecnou charakteristiku útoku podle amerických názorů a vysvětluje, co Američané rozumějí pod pojmem „předmět útoku“, rozlišuje formy manévru v útoku (čelní úder, obejít, obchvat), bojové sestavy vojsk a také organizaci a přípravu útočné ope-

race (boje). V další části jsou ukázány způsoby vedení útoku americkými vojsky se zvláštním zřetelem na řízení útoku v manévrových podmínkách a útoku na závčas připravenou obranu nepřítele. Také je věnována pozornost vedení pronásledování.

V rubrice „Diskuse a polemika“ je otištěn další příspěvek k otázce způsobu práce velitele a štábu při organizaci součinnosti. Autor příspěvku major M. Gliński vyjadřuje svůj názor na obsah článku plukovníka Drzewieckiego a diskusních příspěvků, které jsou o obsahu tohoto článku uveřejňovány v časopise Myśl wojskowa od listopadu r. 1952.

Dochází k těmto závěrům:

1. Do pojmu „organizace součinnosti“ je třeba zahrnout všechny otázky, které se dotýkají součinnosti a které se objevují v celé práci velitele v době organizace boje.

2. Organizaci součinnosti je třeba provádět vždy v terénu. Není však k tomu vždy zapotřebí zvláštního výjezdu do terénu, neboť to bude záviset na tom, jaká součinnost má být organizována, a zejména na době, která je k dispozici k organizaci boje.

3. Nelze zaměňovat dva různé druhy velitelského průzkumu: ten, který může velitel provést sám bez podřízených a při němž učiní rozhodnutí, a velitelský průzkum prováděný s podřízenými, při kterém dává podřízeným úkoly a také organizuje součinnost.

V rubrice „Kritika a bibliografie“ je otištěna recenze polského vojenského odborného časopisu „Przegląd artylerijski“, ročník 1952, a recenze Wielowského knihy „Vítězná armáda Číny“.

Informace o obsahu bulharského vojenského odborného časopisu „Vojenna misel“, číslo 1/1953

První číslo časopisu bulharské lidové demokratické armády „Vojenna misel“, ročník 1953, přináší projev ministra národní obrany Bulharska k absolventům Vojenské akademie G. S. Rakovského.

V úvodníku, věnovaném 29. výročí úmrtí V. I. Lenina „Veliké vítězství leninismu“ je hodnocen význam leninismu pro národy Sovětského svazu a pro pracující lid celého světa.

Otázkami protiofensivy se zabývá A. E. v článku „Některé otázky protiofensivy podle zkušeností z Veliké vlastenecké války“. Vychází z klasické Stalinovy definice protiofensivy, autor zdůrazňuje, že jediné sovětská vojenská věda a sovětské

vojenské umění dokázaly rozpracovat a vědecky zdůvodnit všechny otázky protiofensivy, zatím co vojenské doktriny kapitalistických států nepovažují protiofensivu za zvláštní druh ofensivy.

Protiofensiva představuje zvláštní druh útočné operace, která má za cíl zničit hlavní útočné uskupení nepřítele, přenést válečné operace na území dosud obsazené nepřítelem, způsobit přelom v celém tažení anebo v celé válce. Protiofensiva může být provedena jak v strategickém, tak i operačním měřítku.

Úspěch protiofensivy závisí na důkladném zpracování plánu protiofensivy, na včasné soustředění silných záloh a jich rozmístění podle zámyslu protiofensivy,

na dokonalé součinnosti mezi jednotlivými fronty, druhy vojsk, na správném využití druhů vojsk, na převaze sil na směru hlavního úderu, na volbě směru hlavního úderu a na volbě času zahájení protiofensivy.

Závěrem autor hodnotí zkušenosti Sovětské armády, která v praxi uskutečnila grandiosní protiofensivy, jako u Moskvy, Stalingradu, Kurska a j.

Podplukovník D. Nikolov v článku „Odrazení protiúderů v průběhu útočné operace“ pojednává o způsobech a možnostech odrazení nepřátelských protiúderů podle zkušeností z Veliké vlastenecké války. Odrazení protiúderů je záležitostí operačního významu. Soudobé protiúderové jsou vedeny silnými tankovými a mechanizovanými jednotkami, podporovanými dělostřelctvem a letectvem. Jejich odrazení nutno provádět dovednou kombinací útočné a obranné činnosti útočících vojsk, silami a prostředky, určenými pro každý konkrétní případ. Protiúder může být proveden v taktické hloubce s cílem likvidace vlnu a udržení obranného postavení, které má zvláštní operační význam, v operační hloubce, kdy jeho cílem je likvidace vlnu operačního významu a obnovení operační souvislosti obrany, a konečně ke konci nepřátelské útočné operace, kdy má vytvořit podmínky pro přechod do protiofensivy. Formy a metody odrazení protiúderů mohou být různé. Je to jednak hluboce členěná útočná sestava, umožňující vyčlenit dostatek sil k odrazení protiúderu, dále vysoké tempo útočné operace, které zabraňuje nepříteli ve včasné soustředění vojsk k provedení protiúderu, konečně provedení průlomů nepřátelské obrany na několika směrech, čímž je nepřítel omezen ve svém manévru. Útočící vojska musí být vždy připravena k odrazení protiúderu. Rozhodnutí pro odrazení protiúderu obsahuje: čáry, na kterých má být protiúder odrazen, určení sil k odrazení protiúderů, rozdělení prostředků, úkoly jednotkám, bojové zabezpečení vojsk při odrazení protiúderu. Za hlavní sílu při odrazení protiúderu pokládá autor dělostřelctvo všech ráží. Při odrazení protiúderu nesmí být útočné tempo zpomaleno. Hlavní síly útočného uskupení musí pokračovat v prudkém tempu rozvíjení útoku.

Major P. Rajkov: „Použití tankových a mechanizovaných vojsk v armádní operaci.“

Autor článku rozbírá úkoly, které plní tanková a mechanizovaná vojska v soudobé útočné operaci.

Jsou to:

- přímá podpora pěchoty v taktické hloubce obrany,

- boj tankových a mechanizovaných jednotek za podpory pěchoty anebo v součinnosti s ní o postavení sborových záloh,
- rozvíjení taktického úspěchu v úspěch operační,
- za výhodných podmínek samostatný průlom taktické hloubky nepřátelské obrany a rozvíjení taktického úspěchu v úspěch operační.

Při rozdělování tanků na vyšší jednotky armády je nutno se držet těchto zásad:

- vytvořit potřebnou taktickou hustotu tanků přímé podpory pěchoty u divisi prvního sledu,
- vytvořit silnou armádní rychlou skupinu, odpovídající úkolům, které má splnit, není-li v útočném pásmu armády zasazována frontová rychlá skupina,
- při dostatku tanků vytvořit druhý sled nebo zálohu.

Major Iv. Simeonov: „Velení v pěší divisi za útoku v horském a zalesněném terénu.“

Horský a zalesněný terén ovlivňuje bojovou činnost vojsk, proto otázka velení nabývá zvláštního významu. Nejdůležitější otázkou velení za postupu k obrannému pásmu nepřítele je řízení bojové činnosti předvoje a předsunutých oddílů. Štáb divise v tomto období získává a připravuje podklady pro velitelovo rozhodnutí.

Organisace útoku v horském a zalesněném terénu se v podstatě neliší od organisace útoku za normálních podmínek. Zvláštního významu nabývá důkladné zhodnocení terénu, správná volba směru hlavního úderu a organisace součinnosti mezi jednotlivými prvky bojové sestavy divise. Velitelská pozorovatelná se buduje na směru hlavního úderu, kromě ní se zřizují a budují jedna až dvě záložní pozorovatelné. Zvláštní péči nutno věnovat organisaci obrany a ochrany velitelského stanoviště. V útoku v horském a zalesněném terénu má zvláštní význam organisace spojení. Hlavním pojtkem je radio, na významu nabývá signalisace.

Za vedení boje je jedním z hlavních úkolů štábu organisovat dokonalé bojové zabezpečení útočících pluků, protože členitý horský terén umožňuje nepříteli provádět protiútoky do boku a na křídla bojové sestavy.

Po splnění bližšího úkolu se stává hlavní otázkou velení zasazení druhého sledu divise.

Úkol dne divise je v hloubce 6 až 7 km (postavení nepřátelských divisních záloh) a jen v řídkých případech v hloubce až 10 km.

Major S. Džakov: „Úkoly a činnost POZ armádního sboru v útočném boji.“

Podle zkušeností z Veliké vlastenecké války je POZ aktivním prvkem bojové

sestavy sboru v boji s nepřátelskými tanky. Je to dispoziční prostředek velitele sboru. POZ může plnit úkoly samostatně anebo v součinnosti se sborovou protitankovou zálohou. Za boje v horském terénu je nutno vytvořit hipomobilní POZ.

Obsah bulharského vojenského odborného časopisu „Vojenna mysl“, číslo 2/1953

Projev s. Valko Červenkova na konferenci představitelů strany, státu a vedoucích svazů tvorivosti pro práci na kulturní frontě.

Úvodník: Sovětská armáda — osvoboditelka národů a stráž míru.

Generál-plukovník P. Pančevski: 75. výročí osvobození Bulharska z turecké poroby.

Generál-poručík letectva Zacharjev Z.: Letecké zabezpečení protiofensivní fronty v zalesněném horském terénu.

Plukovník Štefanov Iv.: Dělostřelecké zabezpečení protiofensivní.

Kapitán I. stupně Bojadžiev N.: Součinnost lodí a pobřežního dělostřelectva s pozemními vojsky.

Major Blagojev M.: Protiútok pěšího pluku v druhém sledu pěší divise při obraně v horách.

N. N.: Účel, organizace a činnost brigády „Comandos“ v řecké armádě.

Z obsahu tohoto čísla zaslouží pozornost články generál-poručíka Zacharjeva o leteckém zabezpečení protiofensivní fronty v zalesněném horském terénu. Otiskujeme o něm podrobnější referát.

Na začátku své statě formuluje autor, co to je protiofensiva. Říká: „Protiofensiva je velká strategická útočná operace, prováděná po dlouhé a těžké obraně, která má za cíl rozbít a zničit základní útočné uskupení nepřítelů a z hloubky přisunované větší operační zálohy, aby tím vytvořila přelom v průběhu dané etapy války nebo v průběhu celé války.“

Dále formuluje úlohu letectva při protiofensivě.

Zkušenosti z Veliké vlastenecké války ukazují, že žádná větší útočná operace nebyla prováděna bez použití velkého množství letectva, tanků a dělostřelectva. Rozsahu operace odpovídaly i úkoly letectva a tankových uskupení. Činnost letectva nesmí probíhat izolovaně bez součinnosti s pěchotou, dělostřelectvem, tankovými a mechanizovanými vojsky a jinými druhy vojsk.

Horský terén umožňuje nepříteli provedení prvního a dalších úderů ze vzduchu s překvapením. Ale horský terén též umožňuje pozemním vojskům vést úpornou a aktivní obranu.

Soutěsky a horské průsmyky, kterými proniká nepřítel, dávají výhodné podmínky pro činnost bombardovacího a bitevního letectva obránce. To nutí obránce k oddělení většího procenta letectva pro zásahy na pozemní cíle ve prospěch armád vedoucích obranu.

Charakteristické zvláštnosti boje o převahu ve vzduchu při protiofensivě.

Ze zkušeností Sovětské armády ve Veliké vlastenecké válce je známo, že úspěch protiofensivy závisí ve velké míře na úspěšném vybojování převahy ve vzduchu.

Před přechodem do protiofensivy je veden boj o převahu ve vzduchu zvlášť urputně. I když se dosáhne číselné převahy, nelze získat převahu ve vzduchu bez provedení aktivních útočných vzdušných bojů. Provádí se všemi druhy letectva včetně lehkého nočního bombardovacího a dopravního letectva. Boj s nepřátelským letectvem musí být středem pozornosti i vševojskového velitele. Jeden z nejdůležitějších úkolů protiletecké obrany je spolehlivě chránit vojska a tím uvolnit stíhací letectvo pro aktivní činnost proti nepřátelskému letectvu. Současně je nutno tvořit v hloubce týlu nové letecké uskupení.

Při přechodu do protiofensivy je výhodné, dosáhne-li se poměru sil v letectvu 2:1. Před začátkem protiofensivy je třeba dosáhnout u bombardovacího a u stíhacího letectva poměru nejméně 1:1, a u samotného stíhacího poměru 1,5:1 ve prospěch vojsk přecházejících do protiofensivy.

Činnost a úkoly letectva v době přípravy protiofensivy

Největší význam má vytvoření podmínek pro skryté soustředění strategických záloh obránce. Z toho vyplývá hlavní úkol pro letectvo frontu: „Spolehlivě chránit tyl obránce, nedovolit v žádném případě přerušení železničních a silničních spojů a odříznutí přísunu. Proto je nutno dovést do nejvyššího stupně boj o převahu ve vzduchu bez oslabení působení na vojska útočníka.“

Současné je nutno vést úsilovný a nepřetržitý letecký průzkum k zjištění blízkých a vzdálených operačních záloh a k včasnému odhalení zámyslu útočnicka sledováním činnosti pozemních vojsk, což je nutné pro vhodnou dobu začátku přechodu do protiofensivy. Letecké snímky ukáží, kdy nepřítel začne budovat obranu.

Leteckvo frontu musí provádět úderý na hlavní úderné uskupení útočnicka k zeslabení jeho sil a snížení tempa postupu.

Jakmile je ofensiva nepřitele zastavena, je nutno odhalit, zdržovat a ničit nepřátelské zálohy blížící se k frontě. Nepřítel se bude pokoušet prolomit frontu na jiných úsecích. Proto je nutno provádět průzkum na široké frontě.

Je nutno předpokládat též možnost provedení vzdušného výsadku. Proto musí štáb frontu předvídat protivýsadkovou opatření ihned od začátku. Velké padákové výsadky je nutno ničit letectvem ještě ve vzduchu. Průzkumné letectvo frontu musí včas zjistit přípravy výsadkové operace. Radiotechnické stanice a průzkumné letectvo musí včas upozornit stíhací letectvo o vzletu výsadkového uskupení nepřitele. Základním objektem pro stíhací letectvo obránce budou dopravní a bezmotorové letouny, nikoli stíhací letectvo, které je chrání. Tohoto boje se s výhodou zúčastní i bitevní letectvo.

Jeden až dva dny před zahájením protiofensivy se musí jednotky letectva frontu přesunout na připravená letiště. Toto se provádí skrytě pod ochranou stíhacího letectva.

Když je útočník zastaven, provádí se předběžná příprava nepřetržitým působením letectva na živou sílu a techniku nepřitele.

Činnost a úkoly letectva v prvním období operace.

V prvním období protiofensivní operace budou pozemní vojska provádět průlom fronty nepřitele, obklíčení jeho hlavního útočného uskupení a vyjdu na čaru zabezpečující dobré podmínky pro boj se zálohami přicházejícími z hloubky.

Hlavní úkoly letectva frontu budou:

- bezprostřední letecká příprava útoku;
- letecká podpora útoku a činnosti pěchoty a tanků při průlomu;
- letecké zabezpečení frontové rychlé skupiny;
- izolování pásma průlomu od přísunu nepřátelských záloh z hloubky a ze stran;
- provádění leteckého průzkumu;
- pokračování boje o převahu ve vzduchu.

Není-li nutná letecká převaha pro velikou převahu v dělostřelectvu, pak se letectva s výhodou použije k podpoře vojsk od začátku útoku. Velký význam mají úderý na blížící se zálohy, převozy, zvláště na převozy provádějící přísun pohonných látek pro tanky a auta. Průzkumné letectvo se využívá plně pro potřeby pozemních vojsk.

Bitevní letectvo provádí nepřetržitou podporu vojsk provádějících průlom a po zasazení rychlé skupiny zajišťuje její přímý doprovod. Včas odhaluje a rozbíjí jednotky připravující se k protiúderu.

Nepřátelské letectvo bude vyhledávat za cíl svých útoků hlavně naše tanková a mechanizovaná vojska. Proto musí být „přibito k zemi“.

Letecký průzkum pro frontovou rychlou skupinu se provádí po komunikacích v okruhu 100 km. Průzkumné letectvo je základním prostředkem rychlé skupiny zabezpečující zprávy pro činnost v operační hloubce.

Zvláště důležitý a těžký je úkol ochrany rychlé skupiny ze vzduchu. Vyžaduje to potřeba manévru v operační hloubce a rychlý postup, který třetího dne dosahuje až do hloubky 80 až 90 km. Při tom se může značně roztáhnout. V tom případě chrání stíhací letectvo činnost rychlé skupiny hlavně v jednotlivých citlivých prostorech, na př. v soutěskách, na přepravách a p. Při tom je nutno stíhací letectvo často přesunout na jiné základny.

Součinnost s rychlou skupinou je třeba již v přípravném období organisovat co nejpodrobněji.

Velkou úlohu hraje letecký výsadek, který obsazuje a drží důležité prostory do příchodu rychlé skupiny.

Činnost a úkoly letectva v druhém období operace.

Pozemní vojska vedou v této době boj s pokusy nepřitele o vyproštění obklíčeného uskupení a boj o jeho likvidaci. Současné provádějí na vnější frontě operační využití úspěchu a rozbíjejí z hloubky přicházející, větší nepřátelské zálohy.

Leteckvo frontu má tyto úkoly:

- průzkum,
- pokračování v boji o převahu ve vzduchu,
- součinnost s pozemními vojsky při ničení obklíčeného nepřitele (uskupení),
- činnost proti vojskům nepřitele snažícím se vyprostit obklíčené uskupení,
- součinnost s rychlou skupinou při pronásledování,
- zásobování rychlé skupiny ze vzduchu,
- shazování výsadků a odsun raněných.

Nepřítel musí být obklíčen i ze vzduchu. Stíhací letectvo očekává nepřátelské letouny daleko od obklíčeného uskupení. Při jeho likvidaci má velkou úlohu noční lehké bombardovací letectvo; proto se jeho přední letiště vysunují až na 3 až 5 km od nepřítelů. Toto letectvo sleduje osvětlovací a signální systém obklíčeného nepřítelů a na nedalekých klamných letištích ho napodobuje.

Pro práci s rychlou skupinou, dostane-li se tato do těžké situace, je dobře využít styčného důstojníka tankistu. K tomu se dobře hodí vrtulník.

Cinnost a úkoly letectva v třetím období operace.

Pozemní vojska provádějí operační pronásledování.

Letectvo frontu má za úkol:

- pokračování v boji o převahu ve vzduchu,
- průzkum,
- součinnost s pozemními vojsky při pronásledování a ničení přicházejících záloh.

V případě prudkého rozvinutí pronásledování zůstává po určitou dobu pozadu mnoho dělostřelectva, tanků a minometů pronásledujících jednotek. Letectvo se pak stává rozhodujícím a někdy jediným prostředkem zásahu proti ustupujícímu nepříteli v celé hloubce jeho bojové sestavy.

Průzkum nepřítelů a zjišťování vlastní situace jsou též velmi důležité.

Nemalý význam má i činnost letectva proti železnicím.

Boj o převahu ve vzduchu se nesmí oslabit. Je nutno vést úder i proti týlovým letištím, kde je nahromaděn velký počet letounů a ještě není dobře organizována protiletectvá obrana.

Rízení letectva.

Rízení letectva musí být organizováno tak, aby umožňovalo narůstání a převahu sil. Operace se účastní velké množství letectva, které musí být vhodně rozmístěny podle zámýslu operace. Velký důraz je kladen na spojení. Velitel letectva frontu a jeho štáb je na hlavním směru ve štábu frontu a je v nepřetržitém spojení se svými jednotkami. Předpokládá se, že u štábu letectva frontu je představitel hlavního velitelství.

Velení letectvu při protiofenzivní operaci je centralisováno; v období přípravě je centralisace úplná, v prvním období se přiděluje armádám na směr hlavního úderu frontu pro podporu bitevní, stíhací a někdy i bombardovací letectvo.

V druhém a třetím období je velení opět centralisováno.

V dalších částech statě autor probírá zásady součinnosti letectva s různými druhy vojsk a zabezpečení letectva v protiofenzivní operaci.

Obsah maďarského vojenského odborného časopisu „KATONAI FIGYELŐ“ číslo 2/1953

V úvodníku nazvaném »Soudruh Stalin největší vojevůdce všech dob« vzpomíná redakce časopisu na s. Stalina jako na největšího vojevůdce světových dějin a zakladatele socialistické vojenské vědy.

Úvodník zdůvodňuje, proč s. Stalin věnoval tak velkou pozornost otázkám vojenské vědy. Je rozdělen na devět částí, v kterých je popsána a zhodnocena práce s. Stalina při organizaci všech vítězství.

Generál-poručík Mihály Szalvay, »Odpovědnost velitele za politickou výchovu a bojový výcvik jednotky«.

Autor charakterizuje lidovou armádu Maďarska s hlediska jejího poslání a dává praktické pokyny, jak přistupovat k výchově a výcviku. Zdůrazňuje, že

někteří velitelé zaměňují pojem »výcvik« a »výchova«.

Uvádí několik příkladů vzorných velitelů, kteří správně přistupují k řešení této otázky. Veliký důraz klade na to, že výchova podřízených končí skončením služebního zaměstnání.

Podplukovník Iván Trepper. »Některé otázky plánování útočné operace armády«.

Autor velmi podrobně popisuje činnost štábu armády při přípravě operace. Každou činnost opírá o taktické a operační zásady vedení boje a o zkušenosti Sovětské armády z Veliké vlastenecké války.

Srovnává plánování Sovětské armády s plánováním v buržoasních armádách a ukazuje na přednost sovětského plánování.

Článek rozděluje na tři části: 1. Činnost štábu armády při zpracování časového plánu; 2. Příprava rozhodnutí velitele; 3. Práce štábu na plánu útočné operace. Podle autora podstata plánování záleží v přesném stanovení průběhu a forem operace, v součinnosti všech zbraní a v manévru všech sil a prostředků do celé hloubky operace.

Plukovník *Károly Galgóczi*. »Několik otázek o účasti a úkolu leteckých štábů v leteckém za-

bezpečení útočné operace vševojskové armády«.

Autor rozbírá důležitost letecké podpory útočné operace armády. Poukazuje na chyby, kterých se vševojskové i letecké štáby dopouštěly v předchozích cvičeních. Popisuje dohovor součinnosti a uvádí obsah plánu vzdušného zabezpečení.

V závěru vyzdvihuje důležitost kontroly provádění zpracovaného plánu přidělenými jednotkami.

Obsah rubriky „Diskuse“

Podplukovník *György Gráber* uvádí své připomínky k článku »Systém opevnění a základní otázky jeho průlomu«, který byl uveřejněn v »Katonai Figyelő« č. 1. 1953.

Vytýká autorovi, že ve svém pojednání nevysvětlil pojem a charakteristiku opevněného rajonu a z toho vyplývající nutnost řešení některých otázek. Kritika je věcná.

Náporučík *Mihály Horváth* připomíná

ná k článku majora Rusnáka, »Několik otázek vojenského zeměpisu«, který byl uveřejněn v »Katonai Figyelő«, č. 1. 1953, že vojenský zeměpis zkoumá zápoli nejen s hlediska fyzikálně geografického a hospodářsko-geografického, ale též s hlediska obyvatelstva. Uvádí, s jakých hledisek a proč. Pojednává o postupu při hospodářském rozboru a připomíná, že je třeba věnovat velkou pozornost dopravě.

Obsah rubriky „Válečné dějiny“

Plukovník *Miklós Szűcs*, Devátý stalinský úder, osvobození Maďarska.

Autor v úvodu píše, s jakým nadšením se chopil lid Maďarska práce po osvobození a hodnotí boj maďarského lidu s domácí reakcí.

Článek je rozdělen na tyto části:

— Vojensko politická situace na podzim r. 1944.

— Průběh operací: a) osvobození východní části Maďarska až k řece Tise a Sedmíhradska, b) dobytí předmostí mezi řekami Dunajem a Tisou k útoku na Budapešť, c) operace 2. ukrajinského frontu mezi Dunajem a Tisou, d) obklíčení a zničení německo-maďarských sil v prostoru Budapešť, e) úplné osvobození Maďarska.

Článek je doplněn pěti náčrtů.

Generál-major *Lőrinc Kána*, O operacích maďarské rudé armády r. 1919 v prostoru Felvidék.

(Názvem »Felvidék« je v Maďarsku označován prostor jižní části Zakarpatské Ukrajiny, jižní části Slovenska a severní části Maďarska. Je nesprávné rozumět pod tímto názvem jen jižní Slovensko. Poznámka redakce.)

V úvodu autor hrdě vzpomíná na Maďarskou republiku rad, která vznikla 21. 3. 1919.

V článku se pak zabývá těmito otázkami:

1. vytvořením maďarské rudé armády,
2. pokusem intervenčního a kontrarevolučního bloku o rozbití spojení se Sovětskou republikou,
3. operací na Felvidéku,
4. pádem diktatury proletariátu a poúčením, která z toho plynou s hlediska vojenského.

Podrobněji rozbírá jen třetí otázku, která je hlavním předmětem pojednání. Důkladným rozбором mezinárodní situace vysvětluje poslání tehdejších buržoazních armád sousedů Maďarska (jugoslávské, rumunské a československé) při útoku na Maďarskou republiku rad.

V první části popisuje organizaci obrany Šalgotárjánu proti postupující československé armádě.

Autor se zmiňuje o zrádné úloze vůdců sociálně demokratické strany a o některých zradách v maďarské rudé armádě.

Zmiňuje se o osobní účasti s. Rákosiho při obraně Šalgotárjánu.

V druhé části pojednává o útočné operaci maďarské rudé armády pod velením Strofelda, hlavního velitele maďarské rudé armády.

V této části popisuje vítězný postup maďarské rudé armády na sever proti armádě československé a vyhlášení Slovenské republiky rad v Prešově.

Autor cituje rozhodnutí velitele 3. armádního sboru maďarské rudé armády a uvádí cíl útočné operace.

V závěru píše o ústupu maďarské rudé armády, kdy pro zradu sociálně demokratických vůdců musela rudá armáda vyklidit prostor dobytý v průběhu útočné operace. Článek je doplněn náčrtu průběhu operací.

Vojensko - politický přehled přináší článek o boji vietnamského lidu proti imperialistickým agresorům.

Štaf o cizích armádách přináší článek o jugoslávsko - řecko - turecké smlouvě, jak ji hodnotí imperialistický tisk.

V Knižní hliďce seznamuje podplukovník Vilmos Meruk čtenáře s 1. svazkem vybraných spisů Mao-Ce-Tun-

gových, nazvaným »Strategické otázky čínské revoluční války«.

Spis byl napsán r. 1936 a pojednává o první revoluční občanské válce v Číně v r. 1924 až 1927, o druhé revoluční občanské válce v r. 1927 až 1937 a o pozdějším osvobozeném boji čínské rudé armády.

Popisuje legendární pochod čínské rudé armády od října 1934 do října 1935, práci Komunistické strany Číny na budování armády.

Plukovník Meruk v závěru uvádí stručný obsah páté (nejdůležitější) části spisu »Strategická obrana«.

V článku »Seznámení s československým vojenským časopisem Vojenská mysl« plukovník Pál Maletér seznamuje čtenáře Katonai Figyelő s obsahem 1. čísla Vojenské mysli r. 1953.

Autor článku Vojenskou mysl hodnotí takto: »Některé články, zvláště v otázkách operačního umění a taktiky a dále v otázkách operačního a taktického výcviku řeší velmi zajímavé a hodnotné problémy.«

Podává stručný obsah článku »Útočná operace armády s průlomem obrany nepřítele a obklíčení nepřítele v součinnosti se sousední armádou«.

Obsah maďarského vojenského odborného časopisu „Katonai figyelő“ číslo 3/1953

Generál-major Otta István: Osvobozenécký boj pod vedením F. Rákoczyho, jeho význam a úspěšné útočné operace.

Generál-major Hegyi László: Vojenský řád, neporušitelný zákon života armády.

Podplukovník Szilágyi László: Otázky organizace součinnosti v útočné operaci armády.

Generál-major Uzsta Gyula: Některé otázky využití rychlých skupin v útočné operaci.

Plukovník Kovács István: Charakteristické rysy vojenské ideologie soudobého

imperialismu ve světle prací I. F. C. Fullera.

Severoatlantický blok.

Rubrika „Konsultace“ obsahuje dva články; v prvním se vysvětlují pojmy protiútok, protiúder a protiofensiva, v druhém základy útočné operace armády.

V rubrice „Bibliografie“ je otištěna recenze sborníku vydaného na paměť 150. výročí narození Lajose Kossutha, knihy „Politická a ekonomická geografie“ a Fjodorovovy knihy „Generál Dovator“.

Vydává MNO. Řídí redakční rada: František Tesal, Jaroslav Dočkal, Jaroslav Kučera, Václav Voneš, Josef Haman, Jaromír Vyhnaněk, Zdeněk Malý, František Houra, Ján Lipový, Eduard Ureš, Josef Slabý, Ing. Jan Bělohoubek, Jaroslav Hruška, Karel Pavelka (redaktor).

Adresa redakce: Redakce časopisu „Vojenská mysl“ Praha, pošt. úřad 190, poštovní příhrádka 19120/T. — Tiskne tiskárna vydavatelství čs. branné moci „Naše vojsko“. V roce 1953 vyjde šest čísel — Časopis nelze předplácet, přiděluje se jen služebně.